

Vychází nové číslo časopisu ERA21 4-Special 2013

Author: SF/lh | Published: 11.09.2013

Historické výrobní areály již většinou přestaly sloužit svému účelu. Jsou seschlé, zkroucené, zborčené. Na sběr jejich plodů je pozdě. Nebo ne? Díky růstu měst se ocitly uprostřed zástavby, na atraktivních místech a jejich bytelná konstrukce bývá dosud životaschopná. Nevyplatilo by se tedy adaptovat je na novou funkci? Zapojit je do organismu soudobého města? Vyřešit technické nedostatky a zkusit v nich po opravě pracovat a žít? Najít jejich přidanou hodnotu? Vážené čtenářky, vážení čtenáři, inspirativní čtení vám přeje marEK KUČHTA, redaktor

Važme si svého historického dědictví

Martin Stockley

Mám doma zarámovaný kousek vyšívaneho plátěného ubrusu. Je padesát let starý. Je to obyčejný kus látky a ani jeho vyšívka není ničím výjimečná. Kdybychom požádali znalce vyšívání o určení jeho hodnoty, řekli by, že je malá, téměř žádná. Ani pro experty na plátěné ubrusy by ten kousek neznamenal nic cenného. Je to ale zbytek ubrusu, který vyšil můj otec v roce 1957, kdy se téměř celý rok v nemocnici zotavoval z tuberkulózy. Pro mě a moji rodinu má proto ten kousek ubrusu obrovský význam.

Stonehenge je britskou památkou, kterou zná celý svět. Přitom sestává z kamenů, jež jsou z geologického hlediska naprosto obyčejné, ani nejsou nijak dobře opracované. Nikdo pořádně neví, proč jsou ty kameny tak uspořádány a jak se tam vlastně ocitly. Z odborného pohledu by se tedy dalo říci, že nemají žádnou zvláštní hodnotu, a přesto takový názor sdílí jen málokdo.

Hodnocení odkazů minulosti tedy přesahuje odborný názor, důležitá je spíše lidská hodnota, kterou do dědictví vkládáme. Prvotní posouzení, jak naložit s historickým dědictvím, je tedy podmíněno základními instinkty člověka jako sociální a kulturní bytosti. Jedná se o společenské a kulturní rozhodnutí, a právě na základě těchto hodnot jsme schopni následně objektu přiřadit hodnotu ekonomickou. Nelze začínat technickými či finančními posudky. Při rozhodování o způsobu zachování, rekonstrukce, oprav atd. každé jednotlivé budovy je třeba nejprve zvážit její společenskou a kulturní hodnotu, a teprve pak historická, technická a ekonomická kritéria.

Rehabilitace kavárenského povaleče

Kavárenský povaleč je terminus technicus, něco jako sňatkový podvodník nebo švihák lázeňský. Slovní spojení, která znějí jako z doby dávno minulé, spojená povětšinou s negativní interpretací. Kavárenský povaleč nemá pranic na práci a veškerý čas tráví příjemně naladěm, hezky oblečen, ve společnosti příjemně naladěných a hezky oblečených přátel povalečů, nad šálkem dobré kávy, případně s dortíkem. Čert ví, čím se živí. Kavárenský povaleč v posledních letech zažívá renesanci. Kavárny rostou jako houby po dešti, neuplyne měsíc, aby se neobjevil další přírůstek. Je to dřina obejít všechny podniky a ochutnat všechna kapučína, aby o nich mohl při nejbližší příležitosti zasvěceně diskutovat. A leze to do peněz! Ideálně vyjednat si volnou pracovní dobu a část pracovních aktivit přesunout do kaváren. A nebo ještě lépe... což takhle udělat si z kavárny své zaměstnání?

Sice jste kdysi pracovali na brigádě v kavárně, ale otevřít vlastní podnik není žádná legrace. Potřebujete KONCEPT! Základem je zajímavý prostor na dobré adrese, ideálně lehce ošuntělý, s atmosférou, s výlohou a předzahrádkou... vždyť povaleč tak rád vysedává na sluníčku. Investujete větší či menší sumu peněz do jeho opravy, záleží, jak jste zruční a jak zruční jsou vaši kamarádi. Absolvujete nezbytné úřední kolečko. Pořídíte výkonný kávovar, nejlépe repasovaný, vyberete z nepřeberné nabídky správnou značku kávy, zřídíte wi-fi a založíte profil na Facebooku. Otevřete... a čekáte. Na něco jsem zapoměla? Jistě. JÍDLLO! Chcete-li, aby se lidé zdrželi a aby se vraceli, musíte jim ke kávě nabídnout nějakou laskominu. S koblížkem a croissantem však díru do světa neuděláte. Kavárenskou kuchyni ovládají názvy jako brownie, cookie, muffin, macaron, cupcake, panna cotta, cheesecake, quiche, panini, bruschetta, hummus, sandwich či burger... Bábovka je přípustná, ale musí být minimálně banánová. A ještě by to chtělo nějakou zábavu. Výstavy a vernisáže, živá hudba a tanec, ochutnávky, soutěže v pečení, literární klání. Kavárenský povaleč je tvor kreativní a rád se baví, můžete mu naservírovat takřka cokoli. Což takhle pletení nebo háčkování?

Kavárenský povaleč dnešní doby vlastně není žádný povaleč. Je aktivní, cvičí jógu nebo možná běhá, aby se udržel fit. Je angažovaný, fotí a bloguje, hodně pracuje, rád cestuje, mluví několika jazyky. Časem možná přivede na svět děti, které si zase pořídí děti, které si pořídí děti... a jablko, jak víme, nepadá daleko od stromu. Možná se časem promění scéna, změní se i rekvizity, ale kavárenský povaleč, ve smyslu konzument, bude existovat dál.

A abych nezapoměla. Zajed'te se někdy povalovat do Berlína. Tolik povalečů na jednom místě nemáme ani v Brně!

11.09.2013 14:12, SF/lh